

СПЕЦИАЛНОСТ ФИЛОСОФИЯ

МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА: ФИЛОСОФИЯ – неспециалисти

Образователно-квалификационна степен: МАГИСТЪР

Професионална квалификация: МАГИСТЪР ПО ФИЛОСОФИЯ

Продължителност на обучението: 2 години/ 4 семестъра

Форма на обучение: редовна

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

1. Обща характеристика и образователна цел на магистърската програма

Програмата е предназначена за завършили ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ в други професионални направления. Магистърската програма има за цел да запознае студентите с фундаменталните теории и генезис на философското знание, като им предостави солидна база от теоретични знания по философия, както и ще усъвършенства техните умения и компетентности за анализ, проблематизиране и креативност. Студентите, обучавани в специалност „Философия“ – Магистърска програма по *Философия*, се подготвят за преподавателска, научно-изследователска, журналистическа и друг вид специализирана дейност за работа като експерти по социално-политически въпроси и консултанти към библиотечни и издателски центрове. По време на обучението си студентите придобиват също така умения и компетенции за преподаване и за консултиране в областта на философското познание.

Професионална компетентност и реализация

Квалификационната степен „Магистър“ дава възможност за успешна реализация в престижни области на обществения живот като образование, политика, социално управление, социални стратегии за развитие и професионална реализация като експерти и съветници към държавни и частни институции, както към специализирани центрове на държавни ведомства. Според Национален класификатор на професиите и длъжностите, придобилите магистърска степен по *Философия* имат възможности за професионална реализация като специалисти: философи, учители по философския цикъл, експерти в държавните институции в областта на образованието и други области, специалисти по социална работа и консултиране, журналисти, писатели и др.

Придобилият квалификация „Магистър по философия“, трябва да притежава задълбочени философски познания и отлична езикова и културологична подготовка, да си служи със съвременни средства за комуникация, да се ориентира в съответните интелектуални и социални тенденции.

За тази цел, студентите трябва да овладеят понятийния апарат, методологичния подход и основните знания в областта на:

- > история на философията:
- > Антична философия, Източна философия, Средновековна философия, Философия на Новото време, 17-18 век, Философия на Новото време – 19 век, Съвременна философия;
 - > логика, етика, естетика, онтология, гносеология
 - > социална философия, философия на историята, антропология, философия на науката
- > философия на религията, херменевтика, феноменология.

Завършилият квалификационно-образователната степен „Магистър“ ще може:

- да прилага придобитите знания, като методология и теория, в конкретната си дейност
- да се ориентира в съвременните научни и социални тенденции и да анализира и предлага евристични, теоретични и практични решения.

Обучението създава възможности и образователни предпоставки за продължаване на обучението в докторска степен.

2. Организация и структура на обучението

Разработената учебна документация е в съответствие с най-новите тенденции в академичната подготовка на специалисти по съвременните проблеми и направления във философията, както и в образованието по философия, особено в средното училище. При подготовката ѝ е отчетен както националният, така и международният опит в тази област. Тя съответства на приетите стандарти за професионална подготовка на магистри. Обучението е с продължителност 2 години /четири семестъра/. Магистърската програма е съставена така, че да бъде осъществена съгласуваност, последователност и предметна връзка между предвижданите учебни дисциплини.

Учебен план за неспециалисти:

Учебният план е разпределен в четири семестъра с общ хорариум от 1110 ч., които са равни на 120 ECTS кредита. Хорариумът е разпределен по семестри както следва: първи семестър – 240 ч., втори семестър – 360 ч., трети семестър – 300 ч, четвърти семестър – 210 ч.

Учебният план обхваща историко-философски, теоретични и практико-философски дисциплини. В него са включени задължителни и избираеми дисциплини. Задължителните учебни дисциплини (870 ч.) дават общо 83 ECTS кредита. Те осигуряват задълбочена научно-теоретична и специализирана подготовка, като постепенно въвеждат и осигуряват обучение и усвояване на цялостната област на философията. Задължителните учебни дисциплини са: Антична философия, Въведение във философията, Логика, Философия на Средновековието и Ренесанса, Онтология, Етика, Философия на Новото време, Гносеология, Философия на историята, Философия на науката, Естетика, Съвременна философия, Философска антропология, Философска логика. Избираемите учебни дисциплини (240 ч.) дават общо 22 ECTS кредита. Чрез тях се обогатяват и специализират знанията, уменията и компетенциите, получени в рамките на задължителните учебни дисциплини. Студентите избират четири от осем възможни избираеми учебни дисциплини.

Всеки студент може да изучава по желание всяка учебна дисциплина, преподавана в университета, независимо от факултета, в който се изучава /в съответствие с чл.2, ал.5 от Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование, публикувана в ДВ бр. 76 /2002 г./. Общ хорариум на избраните факултативни дисциплини – до 10 % от общия хорариум.

Дипломирането на студентите става с писмен държавен изпит или със защита на магистърска теза, за които при положителен резултат се придобиват 15 ECTS.

3. Съответствие с мисията на ЮЗУ „Неофит Рилски“

Реализацията на магистърската програма „Философия“ съответства на мисията на Югозападния университет „Неофит Рилски“ и Философски факултет, на техните цели и стратегии, произтича от новите измерения на висшето образование в България и на задачите за пълноценното включване на страната в международните образователни процеси. Програмата е съобразена с националните и европейските стандарти, както и с изискванията и спецификата на региона, в който е разположен Югозападния университет „Неофит Рилски“.

Квалификационната характеристика на специалността „Философия“ за образователно-квалификационна степен „Магистър“ с професионална квалификация

„Магистър по философия“ е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя е съобразена със Закона за висшето образование, Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“ (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.), Националната класификация на длъжностите и професиите, Правилника за устройство и дейността на Югозападния университет „Неофит Рилски“, Правилника за образователни дейности и др. нормативни документи на университета.

СТРУКТУРА НА УЧЕБНИЯ ПЛАН

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Антична философия	8	Философия на Средновековието и	5
Въведение във философията	7	Ренесанса	
Логика	8	Онтология	5
Избираема дисциплина от първа група	7	Философия на Новото време	5
		Етика	5
		Гносеология	5
		Избираема дисциплина от втора група	
	Общо 30		Общо 30
Втора година			
Трети семестър		Четвърти семестър	
Философия на историята	6	Съвременна философия	4
Философия на науката	6	Философска антропология	4
Немска класическа философия	6	Философска логика	3
Естетика	6	Избираема дисциплина от четвърта група	4
Избираема дисциплина от трета група	6	Дипломиране	15
	Общо 30		Общо 30
Избираеми дисциплини / първа група/ <i>Студентите избират една дисциплина</i>	ECTS кредити	Избираеми дисциплини / втора група/ <i>Студентите избират една дисциплина</i>	ECTS кредити
Източна философия	7	Философия на религията	5
Феноменология	7	Философски дискурс	5
Избираеми дисциплини / трета група/ <i>Студентите избират една дисциплина</i>	ECTS кредити	Избираеми дисциплини / четвърта група/ <i>Студентите избират една дисциплина</i>	ECTS кредити
Психоанализа	6	Философска и научна рационалност	4
Социална философия	6	Херменевтика	4
ОБЩО ЗА 2 УЧЕБНИ ГОДИНИ: 120 КРЕДИТА			

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИТЕ ДИСЦИПЛИНИ

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

АНТИЧНА ФИЛОСОФИЯ

ECTS кредити: 8

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Антоанета Николова-Георгиева, катедра „Философски и политически науки“

E-mail: anikolova@swu.bg

Седмичен хорариум: 2 л+2 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Целта на курса е да запознае студентите с главните направления, школи и философи на античната философска мисъл, с основните философски идеи и проблеми, със закономерностите и тенденциите на развитие на философията в Античността; да формира разбиране за историчност и логичност, умение за критическо и творческо отношение към античното философско наследство; да развие способност за работа върху отделни текстове и цели съчинения на класиците на гръцката философия.

Съдържание на учебната дисциплина:

Фактори за възникването на философската мисъл в древна Гърция, учението на Хераклит, схващане същността на движението като основна философска категория. Схващане същността на възгледите на Демокрит за човека и обществото, детайлно запознаване и усвояване на основните концепции на класическата древногръцка философия с представители Сократ, Платон и Аристотел.

Технология на обучението и оценяване:

Семестриалният изпит обхваща: писмена разработка на теоретичен въпрос от предварително зададен конспект – определя се чрез изтеглен от студента изпитен билет;

Критериите, съобразно които се оценява писмената разработка, са: пълнота на изложението, точност при интерпретиране на научната фактология, стилистична и терминологична прецизност.

Курсът приключва с изпит по конспект в писмена форма.

ВЪВЕДЕНИЕ ВЪВ ФИЛОСОФИЯТА

ECTS кредити: 7

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки“

Философски факултет

Лектори: доц. д-р Ивайло Димитров, катедра „Философски и политически науки“,

доц. д-р Силвия Кръстева, катедра „Философски и политически науки“

E-mail: ivaylo.dimitrov@swu.bg, silvia.kristeva@swu.bg

Седмичен хорариум: 2 л+2 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Курсът въвежда студентите в полето на философията и поставя дефинирането на нейния предмет. Очертават се проектите за система на философията. Проследяват се оформените собствено философски науки и тези научни области, родени от модерните тематични интереси на философията. С основни проблеми, термини и идеи се въвеждат ключови философи от генезиса на модерното философско развитие до днес. Разглеждат се специфични философски методи, които са основа за самостоятелни направления на философията. Курсът завършва с проекции към съвременното глобално общество и състоянието и бъдещето на философията.

Съдържание на учебната дисциплина:

Целта на курса е да запознае студентите на първо място с предмета и полето на философията, със спецификата на теоретичното философско знание, да създаде разбиране и усвояване на основния инструментариум от термини и методи на философията. Акцент на курса е да очертае хоризонтите пред съвременното състояние на философията и да разгърне фундаменталния проблем за системата на чистата философия.

Технология на обучението и оценяването:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекции и контролирана извънаудиторна работа. Окончателната оценка по дисциплината включва оценките както върху тестовете, така и от писмените разработки и се формира след положен писмен изпит.

ЛОГИКА**ECTS кредити:** 8**Седмичен хорариум:** 2 л+2 су**Форма за проверка на знанията:** изпит**Вид на изпита:** писмен**Семестър:** I**Методическо ръководство:****Катедра „Философски и политически науки“**

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Силвия Кръстева, катедра „Философски и политически науки“E-mail: silvia.kristeva@swu.bg**Анотация:**

В хода на курса студентите постепенно се запознават с основните теоретични ядра на традиционната логика и се придвижват през корпуса от концепции и схематика върху основните форми на мисленето. В детайли и ход на дефиниране, структура и основни видове се проследяват теория на понятието, теория на съждението, теория на умозаключението. Поставят се основите и моделирането на класическата система на пропозиционалната логика. Курсът запознава студентите и със съвременните и най-провокативни идеи в изследванията по логика.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът по Логика има за цел да се усвоят в изчерпателност и отлична техническа приложимост спецификите на логическите форми. Да се работи за цялостната и адекватна употреба и рефлексивно отчитане и нормиране на логическите форми в реалното мислене и познание. Същевременно курсът по логика цели да се въведат проблематичните точки в логическата теория и да се демонстрират допирните точки с общофилософската проблематика и работата на логици от ранга на Аристотел, Кант, Хегел. Обучението по логика също така си поставя за цел да подготви бъдещите преподаватели по тази дисциплина, изучавана в средните училища, като задълбочи знанията и разбирането на материала на високо академично равнище.

Технология на обучението и оценяване:

Семестриалният изпит обхваща: писмена разработка на теоретичен въпрос от предварително зададен конспект – определя се чрез изтеглен от студента изпитен билет;

Критериите, съобразно които се оценява писмената разработка, са: пълнота на изложението, точност при интерпретиране на научната фактология, стилистична и терминологична прецизност.

Курсът приключва с изпит по конспект в писмена форма.

ФИЛОСОФИЯ НА СРЕДНОВЕКОВИЕТО И РЕНЕСАНСА

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2 л+2 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Ива Манова, катедра „Философски и политически науки“

E-mail: iva.manova@swu.bg

Анотация:

Курсът запознава студентите с главните направления и школи на средновековната философска мисъл, с основните ѝ закономерности. *Целта* на курса е да запознае студентите с общото развитие на философската мисъл през Средновековието и Ренесанса.

Съдържание на учебната дисциплина:

Мястото на средновековната философия в историята на световната философска мисъл, Метафизически проблеми в учението на бл. Августин, Учението на Боеций, Философията на Анселм Кентърбърийски, Етиката на Пиер Абелар, Теоретически измерения на исляма.

Технология на обучението и оценяване:

Семестриалният изпит обхваща: писмена разработка на теоретичен въпрос от предварително зададен конспект.

Критериите, съобразно които се оценява писмената разработка, са: пълнота на изложението, точност при интерпретиране на научната фактология, стилистична и терминологична прецизност.

Курсът приключва с изпит по конспект в писмена форма.

ОНТОЛОГИЯ

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2 л+2 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки“

Философски факултет

Лектори: доц. д-р Ивайло Димитров, катедра „Философски и политически науки“,

доц. д-р Силвия Кръстева, катедра „Философски и политически науки“

E-mail: ivaylo.dimitrov@swu.bg, silvia_kristeva@swu.bg

Анотация:

Курсът е предназначен да запознае студентите с една от фундаменталните собствени

науки на философията – науката за битието, онтологията. Студентите постепенно се въвеждат в генезиса на понятието за битие, онтологичните модели на Античността, Средновековието, Новото време, съвременната философия. Върху основата на Хегеловата систематична онтология се осъществява детайлно и мащабно проследяване и усвояване на онтологическите категории и чисти модели на битийните предмети и конструкции: онтология на качеството, количеството, вещта, рефлексията, абсолютното, целокупността, абсолютната идея.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът превежда студентите през цялостното развитие на онтологическата проблематика, като те активно да работят с отлетите в хода на философията онтологически модели и конструкции. Целта е и да се открият и осмислят същинските онтологически категории, като се изгради систематичен регистър на термините и предметните построения и те активно и евристично да се свържат с конкретни концепции от философските системи през епохите. Цялостната изследователска задача на курса е построяването на общата теоретична платформа на онтологията.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението на студентите включва лекции и семинари съпътствани от беседи и дискусии. Общ брой на лекционните часове 30, брой на часовете за семинари 30. По време на курса всеки студент трябва да направи разработка по една от темите определени за семинарни занятия.

ЕТИКА

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Антоанета Николова-Георгиева, катедра „Философски и политически науки“

E-mail: anikolova@swu.bg

Седмичен хорариум: 2 л+2 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Дисциплината е в тясна връзка с общофилософските решения, давани от гносеологията и онтологията, както и с проблемите за същността на човека, разглеждани от философската антропология. Етическите аспекти на тези решения поставят дисциплината в родствена близост с философия на религията и с естетиката. Това подчертава значимостта на учебния курс по етика, който запознава студентите с историческото развитие и съвременното състояние на етическите учения. Цели на дисциплината: 1. Обогаляване на теоретическия фундамент от знания на студентите и съвременния им начин на мислене, който включва адекватно ориентиране в многото лица на морала. 2. Цялостно представяне на моралния свят. 3. Стимулиране на интерес и формиране на отношение към етическите концепции и проблематика, без това непременно да преследва възпитателни цели и да поставя учебния курс по етика в зависимост от тях. 4. Изграждане у студентите на умения за самостоятелно разработване и интерпретация на етическа проблематика, както и прилагането на тези умения при решаването на професионални задачи.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на етическите отношения. История на етиката. Основни категории на

етиката: доброто, злото. Моралният свят на човека.

Технология на обучението и оценяването:

Оценката по учебната дисциплина се формира на базата на текущи и финална оценка. Текущите оценки се формират от резултатите на разработка на писмена работа или тематично есе, присъствие на лекциите и семинарите, качество на работата по време на семинарите. Оценката от писмения изпит се базира на следните критерии: познаване на концепциите на отделните автори; способност за съпоставяне на философски тези; обхват от идеи, върху които се е спрял студентът.

ФИЛОСОФИЯ НА НОВОТО ВРЕМЕ

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2 л+2 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки“

Философски факултет

Лектори: доц. д-р Ива Манова, катедра „Философски и политически науки“,

гл. ас. д-р Невена Крумова, катедра „Философски и политически науки“

E-mail: iva.manova@swu.bg, nevena.krumova@swu.bg

Анотация:

Философия на Новото време обхваща период с хронологични граници XVII – XIX в. и представя онтологическите, гносеологическите, космологически и социално-политически възгледи на едни от най-значимите философи. Всичко това е собствената философска и методологическа основа на модерната философия. Дисциплината разширява философския кръгзор, като дава една по-пълна картина на възгледите на отделни философи и школи, но и представя една палитра от светогледи за историята на човечеството и възможностите му за бъдещото развитие. Изучаването на курса има за цел студентите да се запознаят с историята на философията в епохата на Новото време и да се подготвят за изучаване на немската класическа философия.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебният курс е съставен от четири модула. В първия се разглежда преходът от ренесансовата философия към философията на Новото време. Във втория се разглежда развитието на рационалистическата философия /Декарт, Спиноза, Лайбниц/. В третия модул се проследява развитието на философията на емпиризма /Бейкън, Хобс, Лок, Бъркли, Хюм/, Просвещенската философия и френския материализъм. Четвъртият модул въвежда централни философи и техните основни идеи от епохата на 19-и век – основно философия на живота /Киркегор, Шопенхауер, Ницше/.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите правят по един контролен тест през всеки от двата семестъра. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи при отсъствие на повече от две занятия и среден успех от контролния тест среден 3.00.

ГНОСЕОЛОГИЯ

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2 л+2 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:**Катедра „Философски и политически науки“**

Философски факултет

Лектори: доц. д-р Ивайло Димитров, катедра „Философски и политически науки“,

гл. ас. д-р Иво Минков, катедра „Философски и политически науки“

E-mail: ivaylo.dimitrov@swu.bg, iminkov@swu.bg**Анотация:**

Курсът по гносеология запознава студентите с типиката, особеностите и технологията на философската знаниева проблематика. Тя пронизва всички четения по философия и съставлява едно от ядрата на обучението по философия в бакалавърската степен.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът е разделен на два модула: 1) Концептуални проблеми на гносеологията; 2) Гносеологемеи. Първият модул третира общите въпроси на теорията на познанието. Те се представят в систематичен план, като се тръгва от най-простия познавателен акт на S-O отношение. Обстойно се разглеждат неговата същност и граници. Обосновава се необходимостта на теоретичното и научното познание. Философското познание се анализира не само като връх в йерархията на типовете познание, но и в широк логически, културологически, семиотичен и социален ракурс. Теориите за истината са последен дял в системата на гносеологията. Вторият модул е посветен на глобалните, общите и конкретните философски знаниеви системи. Те се разглеждат в историкофилософски план, като по този начин не само се осъществява връзка с историкофилософските четения, но и се детайлизират познанията по история на гносеологията. На основата на наученото от първия модул се типологизират философските знаниеви схематики. Целите на курса са общообразователни и специализирани. Студентите обогатяват познанията си, приучват се на бързо мислене и бързо вземане на решения, на ефективна ориентация в множеството типове истина.

Технология на обучението и оценяване:

Лекциите се провеждат по стародавна университетска традиция ex cathedra. Извънаудиторната заетост включва самостоятелната работа на студентите с текстовете, подготовка за конференции, студентски издания и изпит. Тя предполага творческо развитие, подготовка на самостоятелни авторски текстове. Разработена е организация на оценяването, включваща типика на писмения изпит и събеседването (само при нужда), комплексни критерии за оценка, начини за набиране на кредити, условия за допускане до изпит, възможност за освобождаване от изпит, шестобална система за оценка на знанията

ФИЛОСОФИЯ НА ИСТОРИЯТА**ECTS кредити:** 6**Седмичен хорариум:** 2 л+2 су**Форма за проверка на знанията:** изпит**Вид на изпита:** писмен**Семестър:** III**Методическо ръководство:****Катедра „Философски и политически науки“**

Философски факултет

Лектор: гл. ас. д-р Иво Минков, катедра „Философски и политически науки“E-mail: iminkov@swu.bg**Анотация:**

Философия на историята е раздел от философията, свързан с интерпретацията на

историческите процеси и познание. В различни периоди от съществуването си философията на историята се занимава или с най-общата теория на историческото развитие, или с формулирането на смисъл и цели, движещи сили и фактори в историческия процес. Силата, управляваща историята има различни „лица“ – божественото провидение, всеобщия разум, природни закони, безлична съдба, човека. Философията на историята поставя и проблемите за прогреса и регреса в обществото, за единството на историческия процес и неговото многообразие.

Съдържание на учебната дисциплина:

В курса са включени, идеите за цикличното развитие на обществото от античността (Хезиод) до наши дни – Сорокин и Тойнби, възгледите, според които историята се развива линейно (Августин, Кант, Хегел), конфликтни теории за историческото развитие (Маркс, Дарендорф), идеи за „Краят на историята“ (Фукуяма), провиденциалистически концепции (Августин, Босюе) и сциентични – отразяващи съвременното ниво на развитие на физиката и космологията за развитието на човечеството в един глобален космологически план. Включени са и някои възгледи на философи с ярки и оригинални решения на проблема за развитието и бъдещето на обществото.

Технология на обучението и оценяване:

Семестриалният изпит обхваща: писмена разработка на теоретичен въпрос от предварително зададен конспект – определя се чрез изтеглен от студента изпитен билет; Критериите, съобразно които се оценява писмената разработка, са: пълнота на изложението, точност при интерпретиране на научната фактология, стилистична и терминологична прецизност.

ФИЛОСОФИЯ НА НАУКАТА

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2 л+2 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки“

Философски факултет

Лектори: проф. д-р Борис Манов, катедра „Философски и политически науки“,

гл. ас. д-р Иво Минков, катедра „Философски и политически науки“

E-mail: bmanov@swu.bg, iminkov@swu.bg

Анотация:

Лекционният курс е с интердисциплинарна насоченост, фокусиран изцяло в полето на историята и философията на науката. Познаването на историята на науката способства осмислянето на ролята на философията при формирането на науката. Ето защо, отделни лекции са посветени на взаимовръзките между история и философия на математиката, история и философия на физиката, история и философия на биологията. В единството с историческия аспект на науките кристализира и значимостта на тяхната философска и критическа трактовка. Акцент се поставя върху методологическите конструкции в науките, както и върху техните основополагащи предположения и твърдения. Особено внимание се отделя на въпросите „накъде се отправя науката“?, „какво е нейното бъдеще?“.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебният материал излага концепциите на световно утвърдените философи на науката и същевременно оформят цялостна представа за теоретико-познавателните и ценностни аспекти на феномена наука. Студентите да осмислят взаимовръзките между история и философия на науката, в перспективата на съвременността и актуалните

проблеми пред човечеството.

Технология на обучението и оценяването:

По време на своето обучение през семестъра студентите правят два теста и подготвят за представяне поне един доклад. Семестърът се заверява при редовно посещение на лекциите, изнасянето на поне един доклад и среден успех от тестовете поне 3.00.

НЕМСКА КЛАСИЧЕСКА ФИЛОСОФИЯ

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2 л+2 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки“

Философски факултет

Лектори: доц. д-р Ивайло Димитров, катедра „Философски и политически науки“,
гл. ас. д-р Иво Минков, катедра „Философски и политически науки“

E-mail: ivaylo.dimitrov@swu.bg, iminkov@swu.bg

Анотация:

Немската класическа философия е своеобразен връх във философията въобще. Едва ли има друг период от развитието на философията, когато тя е имала толкова бурен иманентен възход, толкова силно методологично значение спрямо останалите науки и толкова силен социален резонанс. С право може да се каже, че немската класическа философия е акмето на философстването изобщо. За разлика от много други периоди от историята на философията датирането на началото на немската класическа философия е безпроблемно. В началото е Кант.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът започва с философията на Волф, която е своеобразен преход между класическото рационалистическо и емпиристко философстване и класическата немска философия в рамките на Просвещението. Последното, а и протестантизмът като относително нова конфесия оказват мощно влияние върху формирането на немската класика. Всички тези условия и влияния се изследват по отношение на една по-широка визия върху немската класика, слагаща началото на едно собствено некласическо развитие на философстването. Провежда се разграничението между широко и тясно разбиране на немската класика. Второто се ограничава върху Кант, Фихте, Шелинг и Хегел, а първото включва още романтиците, Хердер, Хаман, Шлайермахер, Якоби, Маймон, първите кантианци и хегелианци. Фокусът на курса пада върху ученията на Кант, Фихте, Шелинг и Хегел, които се разглеждат обстойно и систематично. Известно е, че тези учения имат вътрешни периодизации, като отделни цикли и съчинения имат непреходен характер. Те се анализират най-детайлно, без, разбира се, да се забравят останалите произведения.

Технология на обучението и оценяване:

Лекциите се провеждат по стародавна университетска традиция *ex cathedra*. Упражненията са на семинарен принцип. Извънаудиторната заетост включва самостоятелната работа на студентите с текстовете, подготовка за конференции, студентски издания и изпит. Тя предполага творческо развитие, подготовка на самостоятелни авторски текстове. Разработена е организация на оценяването, включваща типика на писмения изпит и събеседването (само при нужда), комплексни критерии за оценка, начини за набиране на кредити, условия за допускане до изпит, възможност за освобождаване от изпит, шестобална система за оценка на знанията.

ЕСТЕТИКА

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки“

Философски факултет

Лектор: х. преп. доц. д-р Силвия Борисова-Спасова, БАН

E-mail: sylvia.borissova@swu.bg

Седмичен хорариум: 2 л+2 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Курсът по Естетика кореспондира със съдържанието на целия блок от обучението по История на философията, както и с естетическите аспекти от обучението по останалите задължителни дисциплини. От една страна, той завършва теоретическия фундамент на студентските знания по отношение на класическата си предметна насоченост – проблемът за прекрасното, възможните подходи за неговото явяване, феноменология на красотата. От друга страна, като се опира на родствената си връзка със света на изкуството, курсът по естетика е благодатна почва за осмислянето на усвоени професионални знания и умения в една значима сфера на обществения живот – художествеността, с безкрая на формите на проявлението ѝ.

Съдържание на учебната дисциплина:

Запознаване с ключови идеи в историята на естетиката и очертаване на водещите линии в естетиката на XX век. Запознаване с основните естетически категории и някои от главните проблеми на философия на изкуството.

Технология на обучението и оценяването:

Обучението по дисциплината се извършва чрез лекции и семинари по теми от учебната програма, както и чрез контролирана извънаудиторна работа. Лекционният курс е традиционен, но включва също така интерактивни методи и мултимедия. Семинарите се провеждат върху по-широка методологическа основа – беседи, дискусии, разискване, обсъждане, асоциативен метод, обсъждане на произведения на изкуството, самостоятелна и колективна работа по учебния материал. През всеки един от двата семестъра се провежда по един тест върху основните понятия, производни от съдържанието на темите по учебната програма. Студентите разработват и пет писмени работи по време на обучението по дисциплината. Окончателната оценка по дисциплината включва оценките както върху тестовете, така и от писмените разработки и се формира след положен писмен изпит.

СЪВРЕМЕННА ФИЛОСОФИЯ

ECTS кредита: 4

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Гергана Попова, катедра „Философски и политически науки“

E-mail: gerp@swu.bg

Седмичен хорариум: 2 л+2 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Курсът по Съвременна философия си поставя за цел да запознае студентите със значимите философски проблеми на последното столетие – онтологически, епистемологически, антропологически, морални, социално-политически. Чрез своите обособени модули той цели да направи достъпни важните текстове на съвременните мислители, да формира един модерен интелектуален изказ и модерна мисловна култура на студента. В него са проследени някои от най-важните и утвърдени философски школи и тенденции на XX в, определящи многообразието на съвременния философски живот – екзистенциализъм, Франкфуртска школа, неокантианство, както и направлението, условно известно като „философия на живота“. Курсът представя техните водещи представители и характерните за тях теоретично-ценностни позиции и дава възможност на студентите да усвоят и боравят с понятия от рода на интелект и интуиция, битие-в-света, интенционалност на съзнанието, екзистенция, символ, консуматизъм, едноизмерно мислене и т.н.

Съдържание на учебната дисциплина:

В преподавателски план те са самостоятелно обособени в модули и позволяват на студента да се запознае с техните водещи представители и характерните за тях теоретично-ценностни позиции, да усвои типичните понятия от рода на траене (duree), интелект и интуиция (Бергсон), битие-в-света, захвърлено-битие (Geworfenheit), интенционалност на съзнанието, феноменологична редукция (Хусерл), екзистенция, метанаратив и т.н. В най-общ план зад богатството на школи и течения в модерната философия курсът откроява „вечните“ философски направления – рационализъм и ирационализъм – и в крайна сметка утвърждава ролята на философията като методология на теоретичната дейност. Курсът предоставя система от съвременни теоретични знания, необходими за доброто професионално реализиране на студентите, за правилното им ориентиране в обществения живот и за по-доброто им приобщаване към съвременните ценности и стандарти на работа и творчество.

Технология на обучението и оценяването:

Обучението по дисциплината се извършва чрез лекции и семинари по теми от учебната програма, както и чрез контролирана извънаудиторна работа. Лекционният курс е традиционен, но включва също така интерактивни методи и мултимедия. Семинарите се провеждат върху по-широка методологическа основа – беседи, дискусии, разискване, обсъждане, асоциативен метод, обсъждане на произведения на изкуството, самостоятелна и колективна работа по учебния материал. Критериите, съобразно които се оценява писмената разработка, са: пълнота на изложението, точност при интерпретиране на научната фактология, стилистична и терминологична прецизност. Курсът приключва с изпит по конспект в писмена форма.

ФИЛОСОФСКА АНТРОПОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 2 л+2 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки“

Философски факултет

Лектор: гл. ас. д-р Невена Крумова, катедра „Философски и политически науки“

E-mail: nevena_krumova@swu.bg

Анотация:

Курсът лекции по „Философска антропология“ очертава тематичната ситуация в

европейската философия, спомогнала за зараждането на антропологизма във философията, разцвела му в началото и средата на XX век, както и проблематизацията му през втората половина на XX век. Макар че програмата включва широк кръг от най-известни съвременни философи, тя следва тематичната логика на „антропологичния ракурс“ в тяхното творчество и по този начин представя цялостната картина на антропологизма във философията.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предложеният курс обхваща 11 теми. Целта на обучението е да запознае студентите с т.нар. антропологично направление във философията.

Технология на обучението и оценяване:

Семестриалният изпит обхваща: писмена разработка на теоретичен въпрос от предварително зададен конспект. Критериите, съобразно които се оценява писмената разработка, са: пълнота на изложението, точност при интерпретиране на научната фактология, стилистична и терминологична прецизност. Курсът приключва с изпит по конспект в писмена форма.

ФИЛОСОФСКА ЛОГИКА

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2 л+2 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Силвия Кръстева, катедра „Философски и политически науки“

E-mail: silvia_kristeva@swu.bg

Анотация:

Курсът въвежда студентите в генезиса на фундаменталните парадигми, определили развитието на логическата теория. Проследява се ходът на философските идеи и на същинските евристичните моменти, генерирали новаторски теории и решения в областта на логиката, тласнали напред теоретичното и научното развитие, включително до наши дни. Курсът е базиран върху основанията, генерирането на логическите форми и теоретичните области на традиционната логика, трансценденталната логика, модерната логика.

Съдържание на учебната дисциплина:

Целта на курса е да надгради познанията на студентите в областта на логиката, като студентите се въвличат в изследователския процес на създаването на нова логическа теория. Проблематизират се съществуващите и утвърдени логически форми, като се търсят основанията за тяхната пълна систематизация и така за построяването на мащабна систематика на логическите форми, изчерпващи и построяващи целокупното човешко мислене. Акцент на курса е да изследва и да осветли основанията на трансценденталната логика и на нейното доразвитие в система на диалектичната логика от Хегел, тъкмо като дълбинно търсене на систематичния всеобщ модел на мисленето.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението на студентите включва лекции и семинари съпътствани от беседи и дискусии. Общ брой на лекционните часове 30, брой на часовете за семинари 30. По време на курса всеки студент трябва да направи разработка по една от темите, определени за семинарни занятия.

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

ИЗТОЧНА ФИЛОСОФИЯ

ECTS кредити: 7

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Антоанета Николова-Георгиева, катедра „Философски и политически науки“

E-mail: anikolova@swu.bg

Седмичен хорариум: 2 л+2 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Обучението по дисциплината е съсредоточено върху философските идеи на Древен Китай и Индия. То представя особеностите на древноизточния начин на философстване и философско осмисляне на света, като подчертава както спецификата му спрямо западния начин на философстване, така и мястото му в днешния, преосмислящ традициите свят. Особено внимание се обръща на съзерцателно-практическия характер на древноизточната философия, която е не просто абстрактно теоретическо знание, а преживяно осмисляне на света и действие в съответствие с това разбиране.

Съдържание на учебната дисциплина:

Подчертава се синкретичният (митологично-философско-религиозно-научно-поетически-практичен) характер на тази философия – свидетелство не за нейната неразвитост, а за синтетичната способност на човешкото познание, намерила относително завършен израз тук. Акцент на курса е съпоставителният анализ: от една страна паралелът между двете основни традиции в източната философия: китайската и индийската, от друга – между западната философия и източната философия като цяло.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити.

Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ФЕНОМЕНОЛОГИЯ

ECTS кредити: 7

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки“

Философски факултет

Лектори: гл. ас. д-р Невена Крумова, катедра „Философски и политически науки“

E-mail: nevena_krumova@swu.bg

Седмичен хорариум: 2 л+2 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Целта на дисциплината е да запознае студентите с феноменологичния метод, неговите основни понятия и приложения, както и да възпита умения за неговото прилагане.

Съдържание на учебната дисциплина:

Последователно, в духа на Хусерл, се извървяват стъпките на феноменологическата редукция, за да се достигне до феноменологичното a priori.

Приложението на феноменологията върви по пътя на разкриване на екзистенциалните, културни и социални форми на преживяване на човешкия опит и конструиране на смисъла на човешкия свят.

Технология на обучението и оценяване:

Семестриалният изпит обхваща: писмена разработка на теоретичен въпрос от предварително зададен конспект.

Критериите, съобразно които се оценява писмената разработка, са: пълнота на изложението, точност при интерпретиране на научната фактология, стилистична и терминологична прецизност. Курсът приключва с изпит по конспект в писмена форма.

ФИЛОСОФИЯ НА РЕЛИГИЯТА

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2 л+2 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Антоанета Николова-Георгиева, катедра „Философски и политически науки“

E-mail: anikolova@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Философия на религията“ цели да запознае студентите с основните проблеми, които религиите и религиозното мислене поставят пред философията.

Съдържание на учебната дисциплина:

Религиозната част на курса е изградена върху широк съпоставителен анализ между постиженията на европейското и не-европейското религиозно и религиозно-философско мислене. Основната съдържателна част на курса е свързана с разглеждане проблема за Бога, неговото разбиране и атрибути, както и пътят за постигането му, като акцентът се поставя върху съпоставката и допълването на иманентния и трансцендентния подход, от една страна, и на апофатическия и катафатическия от друга.

Технология на обучението и оценяване:

Семестриалният изпит обхваща: писмена разработка на теоретичен въпрос от предварително зададен конспект.

Критериите, съобразно които се оценява писмената разработка, са: пълнота на изложението, точност при интерпретиране на научната фактология, стилистична и терминологична прецизност. Курсът приключва с изпит по конспект в писмена форма

ФИЛОСОФСКИ ДИСКУРС

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2 л+2 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки“

Философски факултет

Лектор: гл. ас. д-р Невена Крумова, катедра „Философски и политически науки“
E-mail: nevena_krumova@swu.bg

Анотация:

Програмата има за цел да подготви студентите за разбиране и отговорност по отношение на бъдещата им професия, както и да проблематизира за тях мисията на философстването в съвременния глобализиращ се свят.

Съдържание на учебната дисциплина:

Програмата на „Философският дискурс“ запознава студентите с развитието на представите за предмета и същността на философското знание. Философията /метафизиката/ е един от определящите моменти на европейското културно-историческо развитие и промените в дискурса на философстване бележат големите поврага в „духа“ и „живота“ на европейското общество

Технология на обучението и оценяване:

Семестриалният изпит обхваща: писмена разработка на теоретичен въпрос от предварително зададен конспект.

Критериите, съобразно които се оценява писмената разработка, са: пълнота на изложението, точност при интерпретиране на научната фактология, стилистична и терминологична прецизност. Курсът приключва с изпит по конспект в писмена форма.

ПСИХОАНАЛИЗА

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2 л+2 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Гергана Попова, катедра „Философски и политически науки“

E-mail: gerp@swu.bg

Анотация:

Дисциплината изгражда познание върху основните положения на Психоанализата в нейния класически и посткласически вид от гледна точка на философския смисъл и значение. Целта е да задълбочи познанията на студентите в една област модерна на Запад и пренебрегвана дълги години в България, като им даде възможност да анализират по един нестандартен начин редица философски текстове, исторически събития и литературни персонажи.

Съдържание на учебната дисциплина:

В лекциите се засягат най-общите проблеми на психоанализата; Едипов комплекс, защитни механизми, форми на проява на несъзнателното. Отделено е място и на посткласическите теории, особено на теорията за дисонанса на Елиът Арансън и на теорията за емпатията на Шибутани. Най-общо са засегнати и проблеми на наркоманията-специфика на отделните дроги, проява и влияния върху организма и психиката

Технология на обучението и оценяване:

Семестриалният изпит обхваща: писмена разработка на теоретичен въпрос от предварително зададен конспект – определя се чрез изтеглен от студента изпитен билет; Критериите, съобразно които се оценява писмената разработка, са: пълнота на изложението, точност при интерпретиране на научната фактология, стилистична и терминологична прецизност.

СОЦИАЛНА ФИЛОСОФИЯ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Гергана Попова, катедра „Философски и политически науки“

E-mail: gerp@swu.bg

Седмичен хорариум: 2 л+2 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Курсът цели да запознае студентите със значимите теории и идеи за развитието на обществото, социалния живот и личността. Студентите да формират умения за най-обща ориентация в социалните феномени на съвременния свят. От студента, успешно завършил дисциплината, се очаква да притежава компетентност и умения за професионална интерпретация на съвременни социални ситуации, същевременно да има интерес и умения за дълбоко анализиране на актуални явления от социалния живот на България и света.

Съдържание на учебната дисциплина:

Обучението се базира на историята и развитието на основните социални теории. Студентите, завършили успешно курса, се очаква да придобият компетенции и умения за професионална интерпретация на съвременни социални ситуации.

Технология на обучението и оценяване:

Семестриалният изпит обхваща: писмена разработка на теоретичен въпрос от предварително зададен конспект – определя се чрез изтеглен от студента изпитен билет; Критериите, съобразно които се оценява писмената разработка, са: пълнота на изложението, точност при интерпретиране на научната фактология, стилистична и терминологична прецизност.

ФИЛОСОФСКА И НАУЧНА РАЦИОНАЛНОСТ

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки“

Философски факултет

Лектори: доц. д-р Силвия Кръстева, катедра „Философски и политически науки“,

гл. ас. д-р Иво Минков, катедра „Философски и политически науки“

E-mail: silvia_kristeva@swu.bg, iminkov@swu.bg

Седмичен хорариум: 2 л+2 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Курсът удържа двете линии на постепенно изграждане на философската и на научната рационалност и сравнението и подчертаването на постоянното взаимно генериране на нови идеи и в двете направления. Очертава се визията на класическата и некласическата рационалност. Проследяват се базовите философии на рационалността от античността до най-новата философия. Същевременно се разглеждат базисни научни концепции: математическата теория на Евклид, Нютоновата физика, теория на еволюцията на Дарвин, Теория на относителността на Айнщайн и съвременната космология. Курсът

включва 30 часа лекции часа за редовна форма на обучение в четвърти семестър, втора година на обучение.

Съдържание на учебната дисциплина:

В хода на курса студентите се запознават с основните концепции и постижения, предопределили развитието на философското и научното познание. Акцент на курса е запознаването с научни текстове и теории, с които да се работи активно и да се извлекат новите моменти и техните основания в общотейоретичния хоризонт на епохата. Същевременно да се стабилизира визията за движението на философските проблеми през моментите на конституиране на същинско философската теория.

Технология на обучението и оценяване:

Семестриалният изпит обхваща: писмена разработка на теоретичен въпрос от предварително зададен конспект – определя се чрез изтеглен от студента изпитен билет.

Критериите, съобразно които се оценява писмената разработка, са: пълнота на изложението, точност при интерпретиране на научната фактология, стилистична и терминологична прецизност.

Курсът приключва с изпит по конспект в писмена форма.

ХЕРМЕНЕВТИКА

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 2 л+2 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки“

Философски факултет

Лектор: гл. ас. д-р Иво Минков, катедра „Философски и политически науки“

E-mail: iminkov@swu.bg

Анотация:

Курсът е предназначен за студенти в магистърската степен на специалност „Философия“, които са бакалаври по други специалности. Курсът е включен в избираемата програма. Той е в тясна връзка с основните четения по гносеология, история на философията, антропология и съвременна философия. Херменевтиката може успешно да се разглежда историкофилософски и тематично.

Съдържание на учебната дисциплина:

В настоящия курс е направен опит за съчетаването на двата подхода. За водещо начало е избрано историкофилософското, като концептуализацията на херменевтичната проблематика се тематизира посредством открояване на нейните водещи идеи в исторически план. Изкуството на тълкуването има дълга история – началото се слага в древногръцката философия, но същинската херменевтика започва с тълкуването на библейските текстове. После се ражда правната херменевтика. Методологизирането на херменевтиката като изкуство на тълкуването води до нейното чисто философско обособяване. Мощен стимул за развитието на херменевтичния подход дава бумът на филологията през XVIII и XIX век. По-късно се обособяват т.нар. науки за духа, които се превръщат в адекватно лоно за тематичното и методологично разгръщане на херменевтиката. В съвременната философия херменевтиката се представя не само като водещо направление, а и като едно относително самостоятелно цялостно философстване. На негова основа се преосмисля цялата философска проблематика и като тип знание и комуникиране, и като тип екзистирание. Тук се включват преживяването, вчувстването, историзирането, питащото екзистирание, широкото поле на дискурсите,

интенционалността, предразбирането. Херменевтичният кръг се обособява като тип екстратеоретична методологичност, на основата на която се търси максимална пълнота на смисъла. Тук се включват серия контексти и хоризонти, чиято употреба има не затварящ, а отварящ потенциал.

Технология на обучението и оценяване:

Лекциите се провеждат по стародавна университетска традиция *ex kathedra*. Упражненията са на семинарен принцип. Извънаудиторната заетост включва самостоятелната работа на студентите с текстовете, подготовка за конференции, студентски издания и изпит. Тя предполага творческо развитие, подготовка на самостоятелни авторски текстове. Разработена е организация на оценяването, включваща типика на писмения изпит и събеседването (само при нужда), комплексни критерии за оценка, начини за набиране на кредити, условия за допускане до изпит, възможност за освобождаване от изпит, детайлизирана шестобална система за оценка на знанията.